

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **P. Z.**, zast. Mgr. Pavlem Maršálkem, advokátem, se sídlem Vrchlického 802/46, Liberec, proti žalovanému: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, **za účasti:** I) **P. Z.**, II) **Y. Z.**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci, ze dne 1. 8. 2025, č. j. 58 A 1/2025-57, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 10. 12. 2024, č. j. MV-155871-4/SO-2024.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit ve lhůtě **3 (tři) dnů** od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) za návrh na přiznání odkladného účinku ve správním soudnictví, který činí podle položky č. 20 sazebníku soudních poplatků částku

1000 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky rozhodnutím ze dne 9. 9. 2024, č. j. OAM-9501-14/DP-2024, zamítlo žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání z titulu provozování živnosti, a to podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a dále ve spojení s § 37 odst. 2 písm. a) a v návaznosti na § 56 odst. 1 písm. l) téhož zákona, neboť stěžovatel nesplnil podmínky pro jeho prodloužení. Odvolání stěžovatele žalovaná rozhodnutím ze dne 10. 12. 2024, č. j. MV-155871-4/SO-2024 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal stěžovatel žalobu, kterou Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci (dále jen „krajský soud“) shora uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[3] Stěžovatel následně podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Důvody pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti spatřuje stěžovatel v tom, že v případě nepřiznání odkladného účinku by mu hrozila povinnost opustit území České republiky a tím by se odloučil od své nejbližší rodiny, která se zde nachází. Tímto by došlo k zásahu do jeho práv chráněných čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 10 odst. 2 a čl. 32 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. V případě nuceného návratu na Ukrajinu by se navíc stěžovatel již nemohl vrátit zpět do České republiky, a to kvůli mobilizačním zákonům a zákazu vycestovat osobám ve věku 18 až 60 let. Tato újma by byla nezvratná a její následky by nebylo možné odstranit ani v případě, že by Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl. Stěžovatel zdůraznil nezbytnost zajištění efektivní ochrany jeho práv s tím, že pokud by nedošlo k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, došlo by k faktickému zmaření smyslu řízení před Nejvyšším správním soudem. Podle stěžovatel nebude v případě přiznání odkladného účinku kasační stížnosti narušen veřejný zájem.

[4] Žalovaná se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Osoby zúčastněné na řízení I) a II) ve vyjádření uvedly, že nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by pro stěžovatele i pro ně znamenalo nenahraditelnou a nevratnou újmu v podobě nuceného odloučení, a to v době, kdy je návrat na Ukrajinu znemožněn válečným konfliktem a mobilizačními předpisy. Takový zásah by zcela zmařil smysl řízení o kasační stížnosti. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti navíc nevznikne újma veřejnému zájmu ani třetím osobám.

[6] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušené. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[8] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[9] Stěžovatel by sice mohl být k vycestování mimo území České republiky bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o jeho správním vyhoštění, Nejvyšší správní soud však opakovaně judikoval, že tato skutečnost nemůže být důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěží lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejít případné tvrzené újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem

pokračování

na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu.

[10] Nejvyšší správní soud tedy vycházel z předpokladu, že nedojde-li k odkladu právních účinků žalobou napadeného rozhodnutí do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, bude stěžovatel v důsledku právních účinků pravomocných a vykonatelných rozhodnutí správních orgánů nucen opustit území České republiky, a vycestovat do země původu.

V daném případě lze tedy nalézt příčinnou souvislost mezi právními účinky žalobou napadeného rozhodnutí a možným vznikem újmy na straně stěžovatele.

[11] Nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, představuje v případě stěžovatele především to, že by musel opustit svoji nejbližší rodinu (otce a bratra); nucené opuštění České republiky by tak pro stěžovatele mohlo znamenat značnou újmu.

[12] Naproti tomu nelze z řízení před správními orgány, krajským soudem ani z jiných okolností dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku rozhodnutí krajského soudu a žalované byla nepoměrně větší než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[13] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s., podle níž přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem. K otázce možného rozporu s důležitým veřejným zájmem se Nejvyšší správní soud již vyjádřil v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014-25, když dospěl k závěru, že *„[p]okud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem je opět nutné poměřit na jedné straně újmu hrozící stěžovateli v případě nepřiznání odkladného účinku, a na straně druhé důležité zájmy společnosti. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení nutno vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobci s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008-131, č. 1698/2008 Sb. NSS)“*. Žádný rozpor s veřejným zájmem ze spisu nevyplýnul.

[14] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že krajský soud v předcházejícím řízení zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby. Přiznání odkladného účinku pouze vůči rozsudku krajského soudu by tedy za dané situace nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované.

[15] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá své budoucí meritorní posouzení věci.

[16] Pokud jde o uložení povinnosti zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku (výrok II.), vycházel soud ze závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, zejm. bodu [23], podle něhož tato povinnost vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Proto je soud ve správním soudnictví v usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku současně povinen výrokem uložit povinnost zaplatit poplatek za tento návrh, a to ve výši 1 000 Kč podle položky 20 sazebníku poplatků. Tento soudní poplatek je splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů).

[17] Soudní poplatek lze zaplatit:

- V hotovosti na pokladně Nejvyššího správního soudu v úředních hodinách (informace o úředních hodinách dostupné zde: <https://www.nssoud.cz/kontakty/pokladna>), nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1050517925**.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

Pokud úhradu soudního poplatku provádí jiná osoba než povinná, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

Nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, bude přistoupeno k jeho vymáhání.

V Brně dne 18. září 2025

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu